

This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

- + *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
- + *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
- + *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
- + *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at <http://books.google.com/>

4° Diff. 3574 (24.)

31.

SIDERUM INFLUENTIA,

h. e.

Efficacia in Mundum hunc Sublunarem,

Quanam

&

Quanta sit,

PUBLICA DISPUTATIONE,

SUB PRÆSIDIO

M. JOH. CHRISTOPHORI
STURMII,

Mathem. & Phys. P. P.

decernit,

Adversis eruditorum argumentis pro sua
virili responsurus,

CHRISTOPHORUS WEGLEITER

ERIMBERGENSIS.

tembr. Anno MDC LXXIX.

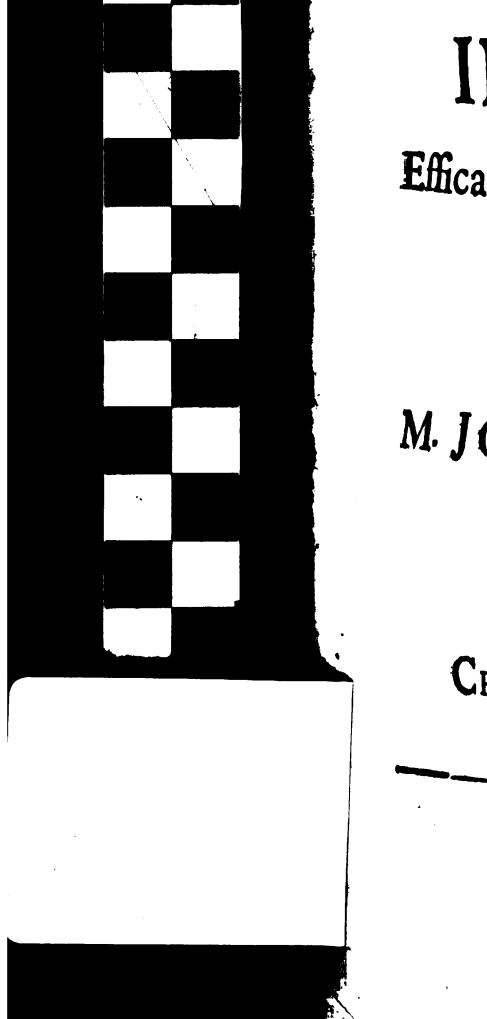
ALTDORFFI,

ici Meyeri, Acad. Typographi.

S <36700557170017

<36700557170017

33
Bayer. Staatsbibliothek

SIDERUM INFLUENTIA,

h. e.

Efficacia in Mundum hunc Sublunarem,

Quanam

&

Quanta sit,

PUBLICA DISPUTATIONE,

SUB PRÆSIDIO

**M. JOH. CHRISTOPHORI
STURMII,**

Mathem. & Phys. P. P.

decernit,

**Adversus eruditorum argumentis pro sua
virili responsurus,**

CHRISTOPHORUS WEGLEITER

NORIMBERGENSIS.

d. 27. Septembr. Anno M DC LXXIX.

ÆALTDORFFI,

Literis Henrici Meyeri, Acad. Typographi.

31.

Bayer
Staatsbibliothek

De

SIDERUM INFLUXU

&

Efficacia in Mundum Sublunarem.

CAPUT I

Influxuum cœlestibus corporibus hætenus adscriptorum historiam breviter enarrans.

I.

INfluxûs aut Influentiæ vocabulo non eas tantum cœlestium vires, quas lumine, calore & motu suo exierunt in hæc inferiora, sed alias potissimum, occultiores multo & efficaciores, intelligunt; quibus non corpora solum sublunaria, ac speciatim humani corporis vita, salus, & interitus, sed ipsa quoque mens hominis, omnia ejus statuta & consilia. horumque; sive fausti sive infausi pace belloque; eventus, ipsa denique; quæ vocantur, fortunæ bona, obnoxia sint, ad earum nutum quasi ac tantum non inevitabile decretum in horas ferme mutabilia.

II. Atque ut paulo specialius harum rerum capita præcipua (omnia namque angustiores Disputationis cancelli non capiunt) attingamus, à Sole quidē & Luna ut plurimum cœlestium influentiarum veritatem ac evidentiam demonstraturi, exordijuntur, in confesso esse vociferantes, quod Sol, fons lucis & caloris, accessu & recessu suo inducat seriem ac vicissitudinem tempestatum anni, procreet plantas & animalia, excitet è terra fumos qui concrevant in aquam, abeant in ventum &c. quod ad incrementa ac decrementa Lunæ conchylia quoque; ostrea, cancrorum carnes & ossium medullæ in animalibus, & generatim humores omnes in horum corporibus, imò in aëre quoque; ac toto mundo sublunari crescant ac decrevant; ligna Lunâ plenâ aut crescente decisa cariem sentiant, decrescendo dejecta minus

lædi solita; in serendis leguminibus ac frugum seminibus ætas Lunæ utiliter observetur ab agricolis; carnes Lunari lumini expōsitæ facillè putrescant; dormientes in radiis Lunaribus gravèdine catarrhisq; vexentur; Epileptici deniq;, Hydropici, Rheumatici, Phtisici, fœminæ menstruales, & generatim omnes, qui sunt imbecillioris ac tenerioris vâsetudinis, Lunæ menstruas variationes notabiliter sentiant; ac ultimò Fluxus refluxusq; Oceani, cum annuis suis menstruisq; ac diurnis mutationibus, à Luna manifestissimè dependant.

III. Porro verò, ut astris etiam cœteris suam in hæc inferiora efficaciam, nihilo quidem Solari Lunariq; minorem, afferant, ad experientiam partim provocant, cùm Syrium æstus, Hyades cum Sole orientes, pluviz comitentur, &c. partim verò rationibus evincere laborant, agere sublimia ista cœli corpora in elementarem hanc regionem virtute quadam singulis propriâ & ab ipsorum lumine ac motu prorsus diversâ: multos namq; contingere effectus à cœlo & sideribus manifestissimè pendentes, quando sidera ipsa, à quibus dependent sunt infrâ Horizontem; ac nominatim Lunam novam ac lumine cassam in fluxuum refluxuumq; incrementis tantundem efficaciz, quàm plenam, habere: Effectus, qui Soli, Lunæ, Marti, aliisq; Planetis tribuuntur, esse valdè diversos & lumen tamen ipsorum non adeò varium, cùm sit in plerisq; ipsissimum Solis lumen à Planetis ad hæc inferiora reflexum: Lumen, ut lumen, nihil aliud quàm illuminare, & ad summum aliquando calefacere; ideoq; Sidera, ut effectus tam diversos producant, præter lumen alias omnino debere habere virtutes &c.

IV. Speciatim autem Saturnus creditur valdè frigefacere; Mars exsiccando urere, Jupiter cum Venere & Luna calefacere quidem aliquantulum, sed magis humectare, Mercurius deniq; indifferenter se habere, ac de cœtero Saturnus ac Mars ipsis Malefici Planetæ sunt, ille major, hic minor Infortuna dicti; Jupiter & Venus benefici, Major ille, hæc minor Fortuna; dum Sol interim. & ac Mercurius nunc boni nunc mali habentur, pro vario malorum bonorumve aliorum consortio: & animantibus quidem, maxime humano corpori, Saturnus ægritudines inferre dicitur melancholicas, humorum defluxus, epidemiam, omnium penuriam ad victum, necessariorum, & alia plurima ad-

Cast. Schott-
um Cursus
Mathem.
Lib. X. c. P.

Argolus
Eph. p. 47.

ma adversa, quippe naturâ destructivus; *Mars* item sterilitatem exurendo inducere, morbos generare calidos & siccos, febres tertianas, ardentes, acutas, sanguinis eruptiones, inflammationes, morbos pestiferos, mortes repentinas &c. *Jupiter* econtrâ cum agnata *Venere* omnium asserre fertilitatem & ubertatem, animantium salubritatem &c. nisi in loco dejecto, afflicti à maleficis, aut aliunde impediti fuerint; *Mercurius*, præsertim maleficis junctus, grandines, fulgura, tempestates, terræ-motus, tabes, tusses, convulsiones, epilepsias, phrenitides &c. ciere, cum bonis verò bona decernere; Sol deniq; temperatè calidus & siccus, serenitatem parere & ubertatem, sed non nisi benè constitutus, & in felici congressu cum Planetis ac stellis cœteris. Ad animum hominis demum ac mores quod attinet, ♄ equidem prædominans in hominum genituris traditur eos facere & significare pigros, stultos, invidos, avaros, melancholicos, mendaces &c. ♃ opibus intentos, humiles, verecundos, sobrios, religiosos; ♂ furibundos, prodigos, obscenos &c. ☉ ambitiosos, fortes, continentis; ♀ deliciosos, incontinentes pecuniarum in voluptatibus, suaves, venustos &c. ♄ versutos, parcos, agiles &c. ♃ vagabundos, tenaces, debiles &c. quamvis in hisce pariter ac aliis magnus reperiatur Astrologorum dissensus, etiam à seipsis; dum e.g. Cardanus in Aphorismo uno Jovem, ait, significare opibus intentum, in alio verò liberales homines eundem facere testatur. Vid. Orig. Introd. Part. III. Cap. VIII. p. 587. & seqq.

V. Enimverò has Planetarum vires multum variari assuerunt ac intendi modò, modò debilitari, prout isti in hoc aut illo signo, in hac aut illa domo cœli sub hoc aut isto cum Planetis aliis adpectu, in hoc aut illo positu cum stellis quoq; fixis fuerint, quas omnes & singulas suis quoq; non contemnendis polle viribus attestantur, ac alias Saturninæ, alias Martialis, Jovialis, Venereæ, Mercurialis &c. naturæ faciunt, prout vel ex uno Argoli Catalogo videre est, quem habet prolixissimū Astro-nom. Lib. III. Cap. XXIX. à pag. 538. ad 563. usq; Et Signa quidem, quæ vocant, sive Dodecatemoria h.e. duodecim illas Zodiaci partes, quibus Arietis, Tauri, &c. astra, antiqui quondam incolæ, nomina sua concessere, quod attinet, illorum quidem aliqua 1. statuant ignea & cholericæ, ut ♄, ♃, aliqua terrea

& Melancholica, ut ☿, ♀, ♄, aliqua aërea & sanguinea, ut ♀, ☿, ☿, alia deniq; aquea & Phlegmatica, ut ☿, ♀, ☿: 2. Distribuunt eadem Planetis in Domicilia, Detrimenta, Exaltationes & casus, ita quidem, ut cum Planetæ sint numero 7, signa verò duodecim, quinq; minoribus, ☿, ♄, ☿, ♀ & ♀, singulis bina cedant in domos proprias (☿ v.g. ♄ & ☿, ♄ ☿ & ♀, ☿ ♀ & ♀, ♀ ☿ & ☿, ♀ ♀ & ☿,) Luminaribus autem non nisi singula (nec enim supererant plura) ☉ scilicet ☿ & ☿ ☿, quorum opposita signa cujusvis *Detrimentum* appellant, quòd in his influxus ipforum debilitentur admodum, aut in contrarios prorsus covertantur, qvemadmodum in illis suis domibus fortius multò & cum autoritate quasi agant, &c. 3. Humani quoq; corporis partibus præficiuntur ac dominantur sua singulis signa, V capiti, ☿ collo, ♀ brachiis, ☿ pectori, ☿ cordi, ☿ ventri & intestinis, ☿ natibus, ♀ pudendis, ♀ coxis, ♄ genibus, ☿ tibiis, ☿ pedibus; indeq; Phlebotomia prohibetur eo tempore quo ☿ est in ♀ aut ☿, &c. 4. Regna quoque & urbes iisdem signis subiciuntur nullo quidem ordine, qualis in antecedentibus distributionibus observatus est, sed prout unius cujusq; prima fundamenta sub hoc aut illo signo ascendente iacta perhibentur; & quæ sunt hujus generis innumera alia, apud Argolum, Origanum, aliosq; videnda.

VI. Duodecim porro domos cœlestes, in quibus constituendis multum dissentiunt artifices, communiter quidem ab Horizonte Ortivo versus inferiora se invicem consequentes, & in ipsis Septentrionis ac Austri cardinibus coeuntes, non tam mutare Stellarum influxus quàm ad certum boni malive, sive significandi tantum sive efficiendi, genus determinare volunt; adeò ut in Prima domo sive Horoscopo vitam v.g. recens-nati & constitutionem corporis, in Secunda, ejusdem Divitias & Lucra, in tertia Fratres, agnatos, & itinera brevia, in Quarta seu imo cœli Parentes & hæreditatem, in Decima seu cœli summo, Honores & Magisteria respiciant &c. quæ omnia enumerare prolixum foret.

VII. Adspectuum verò rationem influxus ac vires stellarum multum vel adjuvare vel impedire varioq; temperare persuasissimi sunt. Cum enim in Lunæ Conjunctionibus cum Sole, ejusdemq; Oppositionibus & Quadraturis frequentes aëris

Argolus
Astron. Lib.
II. cap. XIV.
p. 70.

ac tempestatum mutationes, imprimis autem æstuum marinarum notabiles varietates observarentur, eas à positu illo Lunæ ad solem vario, quem aspectû per metaphoram dicebant, unicè pendere persuâsi, in aliarum quoq; stellarum similibus configurationibus multum efficaciz ponendum crediderunt, ac variæ quidè pro variâ respicientium se mutuò Planetarum naturâ, vel etiam pro variâ invicem adspicientium distantia. Etenim *Conjunctionem* felicem æstimant, si intercedat inter ♃ & ♀ vel inter alterutrum & ♄, ☉, ☿; infelicem contra inter ♄ & ♀ vel inter alterutrum & ♄, ☉, ☿; mediocrem inter hos ultimos: & secundum nonnullos inter ♄ & ♃ vel ♀: *Sextilis*, ubi 60. gradibus vel duorum signorum intervallo distant duæ Planetæ, & *Trigonus*, cum quatuor signa aut 120 gradus ab invicem absunt, universaliter ferè boni quibusdam æstimantur; *Quadratus* contra, cum trium signorum aut 90. graduum interstitio se mutuò respiciunt, & *Oppositio*, cum integro semicirculo dimoti è diametro se contuentur, universaliter mali: dum alii non tam malos, quàm adspicientium robur augentes, hos aspectûs dici volunt, & aliàs quoq; in assignandis horum viribus quoad mutationes aëris non parùm dissentiunt.

VIII. Præ ceteris autem insignem efficaciam in maximis iisq; universalibus mutationibus tempestatum, religionis, impetiorum ac rerum sublimatum omnium inducendis tribuunt Conjunctionibus & Oppositionibus ♃ & ♄, quas *magnas* appellant, vigesimo quovis anno sækem contingentes, & post 20000 quemq; ejusdem triplicitatis vel trigoni signa pervagatas in novo trigono: *Majores* dicunt; *maximas* autem cum *Albumasare* cum post 300. circiter annos in ipso ♄ principio contingunt: quamvis *Messbale* Arabi maxima Conjunctio dicta quondam sit, cum ♄, ♃ & ♄ eodem die aut quàm proximè conjungerentur, *Major* cum ♄ & ♃, *Medta* cum ♄ & ♄, *Magna* cum ♃ & ♄ &c.

IX. Speciatim etiam Stellarum fixarum cum Sole congressibus, ortui & occalui quem vocant, Cosmico, Heliaco &c. vires adscribunt haut contemnendas, in aëris præsertim tempestatibus ciendis, ut e. g. Zona Orionis cum Sole exoriens aërem turbidum facere, Arcturus vespèri seu cosmicè oriens tempestates commovere, ortus Cornu ♄ pluvias & nives afferre &c.

re &c. observatum aut persuasum potius Ptolomæo fuerit, ac etiamnum Hyades ac Plejades pluviosa, Cor ac cœteræ partes anteriores Ω æstuosa sidera &c. habeantur. Imprimis autem Syrii aut Procyonis (utri namq; effectus ille majori jure debetur, multi ambigunt) exortus cum Sole Cosmicus (olim Heliacus attendebatur, qui, cum hodiè in Augustum mensem incidens seriùs accidat, non ampliùs ad rem præsentem facit) notabilem in terris dierum Canicularium inde dictorum æstum excitare constanter credunt.

X. Solis autem & Lunæ Conjunctiones & Oppositiones menstruas uti generatim omnes multæ docent esse virtutis & efficaciz; sic eclipticas inprimis actuosissimas credunt, & annuatim redeuntibus Solis Lunæq; obscurationibus effectus assignant notabiles & eos universaliter noxios, sterilitatem putæ, inundationes, pestes, ventos, seditiones, bella, incendia &c. sed hæc omnia à Luminaribus ipsis non nisi generaliter effici vel nunciari, per cœterorum Planetarum dominium autem ad certam speciem restringi: quin & stellarum fixarum loco eclipsæ vicinarum virtutem ad effectuum specialiozem determinationem concurrere, & positum luminarium ad mundi cardines, an in orientali vel occidentali angulo, in medio vel imo cœli spectetur eclipsis, & signum Zodiaci in quo contingat, & Asterismi deniq; proximi formam externam attendi vult Ptolomæus; siquidem in aqueis inundationes & pestes, in igneis bella, incendia & æstus &c. portendant, ac in Asterismis humanâ imagine insignitis humano generi, in iis quibus quadrupedum forma tributa est, quadrupedibus &c. calamitates ac infortunia prænuncient, easq; maximas, latiusq; diffusas, ac diuturniores, si fuerit eclipsis magna, ac moræ longioris, minores ac in paucos, si parva; & quæ sunt hujus farinae sexcenta alia.

XI. Deniq; à Stellis novis, crinitis & caudatis valdè metuant elementari huic mundo, Viris magnatibus imprimis ac Imperiis volubilis hujus, ex mente Copernicanorum, orbis; & abiit certè jam olim in proverbium hæc opinio apud Græcos dicentes: *οὐδὲν κομήτης ὅστις ἔχει καὶ οὐρανὸν φέρει*; quod eleganti expressit versiculo Claudianus, *nunquam*, inquit, *terris spectatum impune Cometen*. Et speciatim quidem Ptolomæus ad Cometarum à Sole distantiam, ad plagam mundi versus quam feruntur, ad

Zodiaci signum & Asterismi formam, in quo primum effulgent, & similia respicit, in determinandis eventibus; ex ejus discipulis autem nonnemo Cometas nobis Saturninos, Joviales, Martiales, Solares &c. è diversis eorum coloribus effingit, ac speciebus singulis longum malorum Catalogum assignat, pro conditione Planetarum, quorum naturam scilicet imitentur. Sed de his satis pro instituto nostro: nunc in compendio quoq; & pro Disputationis modulo, quæ sit nostra de diversis istis influxuum coelestium generibus sententia, dicemus.

CAP. II.

Quo

Nostra de singulis modo enarratis influxuum generibus sententia per distinctos articulos indicatur.

I. **C**oelestium in hæc terrena influxus & efficaciam omnem serio negare nemo quidem hominum vel poterit vel audebit unquam; ac lapidem esse oporteret eum, qui non sentiat vel in proprio suo corpore vivificum Solis calorem ac benignissimos ejus radios, quibus animantium vita, plantarum vigor & incrementa foventur, quotannis de novo restaurantur, imò sine quibus hæc nulla forent, ac tellus omnis cum circumfusa reliqua sphaera elementari ut obrigeret penitus, necessum esset. Verum enimverò de benignissimis hisce Solis influxibus hæc nobis certissima sunt & exploratissima: 1. Non aliunde illos quam à purissimo ejus lumine, & , qui hoc comitatur in quovis ignifluo corpore, calore, dependere: 2. Eosdem eodem tempore in diversis terræ regionibus variare quidem, ob causam tamen nullatenus in coelo aut in Sole, sed in Terris ipsis quærendam, quarum scilicet positus ad Solem rector aut obliquior, ficcior item aut aquosior conditio, planities aut montosa asperitas &c. exceptum Solis generalem influxum ad multifariam istam diversitatem non aliter deflectit, ac terra lutosa eundem ad sui indurationem, ceræ fluxa natura ad emollitionem, determinat: 3. Similiter una eademq; regio, quòd adeò variam diversis anni partibus sentiat caloris solaris efficaciam, id à sole

B

Solis

Solis accessu ac recessu à vertice regionis , diurna item ipsius mora supra Horizontem longiore aut brevior, nullâ verò ratione ab alia aliave qualitate partium cœli, cujus una & simplex ubique conditio est, venire derivandum; atq; adeo 4. Quicquid effectuum in his terris ab influxu solari producitur, id ejus luminis, calori, motui, &, sine qua horum omnium vel nulla vel debilis efficacia foret, vicinæ, pro ipsius mole notabili, deberi.

II. Lunæ quoq; efficaciam in teneriora ac morbida animalium corpora ipsimet vel centies spectavimus antehac in Virgine quadam epileptica; ac Marium fluxus ac refluxus, utut ad solem potius referendi videantur nonnullis, quorum hypothesin sibi propriam quasi fecit *Isaac. Vossius* Lib. de Marium & Ventorum motu, eam habent cum motu Lunæ diurno, menstruo & annuo connexionem, ut, *Gassendi* iusto iudicio, cæcum esse oporteat, qui ipsius dependentiam ab ipsa Luna non observet &c. adeo ut Lunaris etiam influentia sit extra omne dubium collocanda. Hæc tamen observari probè, nostrâ quidem opinione, merentur: 1. Quod æstus marinos attinet, illos ex hypothesi doctissimorum Physicorum complurium non tam activâ quadam ac cœlitus effusa virtute producere Lunam, quàm corporis sui præsentia ac motu suo efficere, ut vel compressior aër supra medium Oceanum cui Luna imminet, hujus aquas versus littora exprimat, quod vult *Cartesius*; vel è contrario plus gravitet in subjectas aquas, ex utraq; parte, quàm in medio, (quod altior ibi sit sphaera gravitantis in terras aëris, ubi nullum corpus cœleste vicinius imminet, quàm hic, ubi Luna propior impendet) & sic utrinq; aquas ad medium compellat, ut accumulatae ad littora proprio pondere diffundantur, quod vult *Honoratus Fabri*, cui non tam causa illorum æstuum Luna, quàm occasio dicenda videtur: 2. Fortassis & eas mutationes quas ægrotantium corpora sentiunt à simili potius aëris mutatione quadam quàm vel à lumine Lunæ, quod in Interluniis nullum habet, vel ab alio influxu, quem sine luminis vehiculo descendere verosimile non est, dependere; etsi nec alia laudati modò Honorati hypothesi displiceat, quæ (quod plerisque; hodie Philosophis probabile videtur) Lunarem globum Terreno nostro simillimum supponens, humorem, quem auctiorem sentiunt crescente Luna quædam sublunaria, ex ipsa Luna

Luna cum radiis inde reflexis per evaporationem quandam ad nostram gravitatis Sphæram usq; diffundi, correptumq; ab hac porro ad terram detrudi, statuit: 3. Quicquid hujus rei tandem fuerit, hanc luminis aut humoris lunaris efficaciam, solari plurimis modis debiliorem esse, prout scilicet & Lumen ejus multo debilius est, siquidem eam non nisi infirma ac morbida corpora (robustiora namq; plenâ novâq; lunâ perinde se habent) aut cœteris succulentiora, persentiscunt: 4. Plurima quoque ex hoc ipso genere traditione quadam magis quàm indubiis experimentis constare; cum certè inter alios recentiores Physicos *Jacobus Robault* testetur, per quinque lustra se observasse, ossium medullas in uno eodemq; animalium genere; ostreas item, pisces &c. alios succulentiores & pleniores, alios macilentos satis ac in decremento carniû, in maximo etiam luminis Lunaris incremento; prout scilicet animalia ista ex opimioris aut inopes victus stabulo, ex aquis tranquillioribus aut agitatioribus, è longinquo aut è vicinia, &c. advecta fuissent.

III. Jam cum Planetæ cœteri Lunâ majores sint pleriq; , & ab eodem Sole lumen suum, à quo ista, mutuuntur, fixæ verò ejusdem quamproximè substantiæ cum Sole, h. e. igneæ naturæ verosimiliter existimentur, nec ipso multo minores, aliquæ fortassis etiam majores; nulli dubitamus, quin isti cum Luna, hæ verò cum Sole parem habeant, aut majorem etiam, agendi & influendi vim ac potestatem, actu ipso quoque in has terras nostras exserendam, siquidem æquali cum Sole aut Luna, vel proportionato tantum, intervallo essent ab eis remoti; nunc autem ex immenso, quo distant, interstitio cum notabili quidem infra-lunarium corporum mutatione nunquam sensibilem: quemadmodum nemo sanæ rationis homo negabit, *Heclæ, Vesuvii, Ætnæ*, aliorumq; per utramq; Indiam flammantium haut rarò benè-multorum Vulcanorum incendia vim calefaciendi & adurendi habere longè-maximam, quamvis ea in his nostris regionibus, ex immensa distantia, sit prorsus imperceptibilis. Et hinc certè non immeritò succensere videtur *Ptolomeo, Firmico, Manilio*, cœterisque *Gassendus*, quòd exorsè seriò & ut viros graves ac Philosophos rationemque professos decet, (ab influxibus scilicet Solaribus ac Lunaribus experientiâ quotidiana manifestis, & ab ipsorum vicinia copiosior; lumine

pendentibus) prolabantur momento in pueriles nugas & anilia deliramenta, & paralogiſmo manifeſto imponentes, Zodiaci ſignis, Saturno, Mercurio, cœterisq; ſideribus certos & cuique peculiare effectûs aſſignent, nullo experimento indubio unquam comprobatos. Etenim, cum Solem & Lunam has terras variè afficere non niſi lumine ſuo & corporis vicinia per motum variante, certo certius nobis conſtet (reliquæ namq; fictitiæ & occultæ in perpetuum futuræ qualitates nullo indicio vel probabiliter patent) & verò lumen ſuperiorum Planetarum fixarumq; ſtellarum, etſi è ſingulis emanans copioſiſſimum, in via tamen ita debilitetur ac minuat, ut junctim omnes illuſtrare ſenſibiliter nocturnas aëris tenebras non valeant, corpora porrò ipſorum à terris toto cœlo h. e. immenſum diſjuncta ſint; quænam amabo alia ipſorum efficacia in hoc ſublunari mundo eſſe poterit, præter exiguam illam luculæ debilis impreſſionem, quâ organi viſorii tenerrima capillamenta, & tunc ſaltem cum alius lucis motu non ſunt occupata, leviter afficiunt?

IV. Quod ſi verò etiam concedamus liberali manu Vires cuius ſtellæ in elementari hac Sphæra ſatis efficaces, id tamen pervidere nondum poſſumus, quî poſſibile ſit aut fuerit unquam, experimento vel uno ad ſpeciem veroliſſimi reſciſcere, quòd effectus aliquis in his terris obviuſ huic aut illi potius inter innumeras cœteras, quàm alii cuius adſcribendus eſſet, ac ſpeciatiim quòd e.g. frigidior aëris aut moroſioris alicujus hominis intemperies à ꝑ, cujus debile lumen etiam inter ſecundæ magnitudinis fixas ferè viſeſcit; æſtus inſolitus aut iracundi cujuſdam cholera à ꝑtis rutilante ſidere &c. proveniat; Verbo, quòd ꝑ frigidus aut frigefactivus, ꝑ calidus & exſiccans imò, quod vel pueri & agricolæ rideant, ſole ipſo calidior & exſiccantior, ꝑ & ꝑ humidî & præ Sole Lunaq; (quorum beneficia ingentia vel trunci & caudices loquuntur) benefici ſint &c. Plantarum certè animaliumq; quæ verno tempore obſervatur, reviviſcentiam, æſtivos calores, fructuum maturitatem, &c. Soli acceptos eſſe ferendos facilè colligimus, etſi eundem eodem tempore aſtra innumera circumſtent; quòd accedentem ad verticem noſtrum effectus iſti annuatim conſequantur, ac recedente ipſo paulatim iterum ceſſent; ſimiliterq; de Lunæ influxibus, ex effectuum cum illius motibus & variationibus

men-

menstruis in orbem reditu frequentissimo certiores reddimur: ut taceam ē pręvalente notabiliter utriusq; lumine ac radiatione indubium ejus rei argumentum capi, & in æstivo Sole constitutus qui vel Martem vel aliam stellam arcessere caloris intensioris causam vellet, æq; ridiculē facturum, ac si, quod ē vicino incendio malum imminet ædibus Ucalegontis proximi, id ipse Vesuvio aut Balavano Sumatrę Insulę Vulcano, aut vagabundis per ærem ignibus fatuis attribueret. At enim, cū stellę cęterę positum ordinemq; eundem pleręq; servant perpetuò, paucissimę locum, nec nisi tardē mutant, ac pręterea tam insigni & efficaciter in terris notabili luminis differentia unę ab aliis non superentur; quī potuit obsecro, fieri, ut Saturni, multis plerumq; Martialibus aut alius naturę fixis undiq; cincti, frigus, aut Martis inter Saturninas aliasve medii exsuperantem calorem &c. sentirent nostri Astrologi? maximē cū ipsam naturam quasi exuere, mutare, ac viribus suis variē debilitari dicantur, prout in hac aut ista cœli parte, sub hoc aut illo adspēctu & constellatione constituti fuerint? Quo igitur tandem cœli loco potuit Planetę cuiusq; Indoles ac Natura intemerata dignosci? & quodnam fuit aut esse potuit indicium, constantium cuiq; hoc mage quā alio loco aut tempore virium? Profec̃to quò frequentius ac diutius hęc apud animum nostrum consideramus, eò magis etiam admittimus id quod acutissimus *Gassendus* cum Viris doctissimis aliis pridem credidit, Astrologorum supersticiosam divinandi pruriginem ē pallida ꝑ facie frigidissimam ejus naturam, ex flammeo Martis vultu hujus igneam substantiam &c. inconsideratē satis arguisse, & inconsideratius multò intulisse, terram etiam, et si infinitis parasangis inde remotam, istud tamen ꝑ frigus aut ꝑtis illum æstum occultum, cum notabili suorum incolarum alteratione sentire debere. Tantò verò hęc nobis persuademus certius, quantò audaciùs Astrologos Divinatores ꝑrii quoq; confirmatas observationibus influentias crepare audimus, quid sc. in hac aut ista domo, in hoc aut illo signo, sub hoc aut isto adspēctu valeat; cū vel nupero admodum exemplo, quo Mercurium sub Sole ē Tabb. diversarum diverso calculo spectandum per integrum triduū frustra expectarunt Europęi Mathematici, palpari quasi manibus potuerit id quod cordati Astronomi non dissimulant,

mulant; Astrologi verò vel ignorant, vel malitiosè suppressunt; Mercurii versipellis motum adeo incertum adhuc esse, ac sub certas leges se redigi nondum passum, ut certus signi gradus, quem occupet, ne in dies quidem, nedum in horas & minuta, præsciri queat; tantum abest, ut, de situ ejus in hac aut illa domo cœlesti, de adspectuum tempore &c. veri quidquam unquam innotescere, multò verò minùs ut ex observatione rerum tam incertarum, & conjunctis incertiùs effectibus in mundo sublunari, regulæ cudi ac divinandi leges formari potuerint.

V. Quandoquidem igitur ea, quæ de stellarum singularum absolutè spectatis viribus num. IV. cap. 1. diximus, quibusque multò plura nobis ex digitis suis numerant Astrologi, non dubia tantum, sed ex horum arbitrio ac libidine conficta esse, satis constat; quis non videt observationes cœteras, circa virium istarum fictitiarum incrementa & decrementa, fortitudines ac debilitates &c. in aliis aliisque signis, in alia aliaque domo, sub hoc aut illo adpectu &c. nullas unquam esse potuisse, cum in iis omnibus ea planetæ vel stellæ cujusvis indoles præsupponatur, quam observatam nunquam, observatu impossibilem, ac ridiculo paralogismo illatam in antedentibus ostendimus? Veruntamen, si vel maxime poneremus stellarum singularum vires in his sublunaribus cum efficacia sensibiles, & eas distinctè, quæ quibus insint, compertas ac pervestigatas; non forent tamen illa reliqua minùs incerta, falsa & superstitiosa, quàm nunc sunt. Etenim quod primùm attinet 12. Zodiaci, quæ vocant, Signa, certissimum est 1. Veteres ex mero arbitrio suo numerum duodenarium elegisse, cum potuissent in plures aut pauciores partes viam ☉ dividere: 2. Virtutem istam ac efficaciam singulis adtribuuisse occasione Asterismorum, Arietis Tauri &c. à quibus etiam nomina sua acceperunt; & nunc tamen, postquam asterismi illi è loco vetere jam pridem migrarunt, eandem tamen vim evacuatis cœli partibus aut novæ jam colonix habitatis, etiamnum ridiculè adscribi: 3. Distributionem horum 12. signorum inter 7. Planetas prorsus etiam arbitrariam esse, ut videlicet Soli & ☽ tanquam minorum gentium diis domicilia singula, cœteris autem quinque bina cederent, ac in divisione nec deficeret quidquam nec excederet; cum vel serva-

servatus sollicitè & Planetarum & signorum ordo videre vel cœcum faciat, horum nihil unquam ullâ observatione aut experimento ullo constituisse: ut taceam ex eorum ipsorum numero, qui nondum deserere prorsus valent divinatorias istas vanitates & cum ratione magis ἀπολογίζονται, plerosq; totam hanc rem de signorum efficacia, Planetarum domiciliis ac cœteris quæ num. IV. cap. 1. enumeravimus, inter aniles fabulas recensere. Vid. B. noster Antecessor M. Abdias Trew in Discursu von Grund und Verbesserung der Astrologiæ cap. 1. De duodecim domibus cœlestibus autem quibus in judiciis suis Genethliaci utuntur, ut paucissima moneamus, quæ potuit unquam Astrologis observationum certarum consensu constare, quid in quaq; domo Planeta quisq; valeat vel decernat, aut significet, cum in ipsa domorum constitutione ac Thematis erectione magnus sit veterum recentiorumq; dissensus, adeò ut quinq; diversissimos erigendi Thematis modos nobis enumerent Ranzovius & Origanus, è quibus recentissimum hodieque universaliter ferè receptum (quem Rationalem appellant intuitu cœterorum, tanquam sine ratione excogitatorum) non sine prægnantibus rationibus irrationalem satis judicat paulò antè laudatus Dn. Trew, Nuclei Astrolog. Correctæ p. 4. & 5. ut operæ pretium non sit his talibus, propriâ prudentiorum Astrologorum confessione fictitiis, prolixè confutandis immorari.

VI. Adsp̄ctuum porrò virtus & efficacia, etsi majore cum specie veritatis asserata, nec ratione tantum, quæ junctis plurim viribus, aut oppositis invicem & confusis, vel intendi actionem vel impediri suadet, sed manifestâ menstruorum Lunæ cum Sole congressuum & configurationum experientiâ niti, videatur; in cœteris tamen stellis minoribus nullo vel ratiocinio vel experimento hætenus stabilitur. Etenim à magnis ac Terræ vicinis Luminaribus Sole & Luna ad stellas alias remotissimas ingenti saltu extrahere argumenta quàm sit ἀσυνλόγητον jam ante ostensum est: Et hoc quidem loco speciatim hæc duo veniunt observanda: 1. Lunares adsp̄ctūs esse conjunctos cum perpetuo Luminis copiosi & valdè notabilis incremento & decremento: 2. lisdem constantissimè implicitam esse corporis Lunaris ad Terram notabiliter nunc accedentis propius nunc recedentis ab ea longius, in orbem redeuntes vicissitudi-

nes;

nes; ut rectius & ex vero rem æstimantibus, non tam ex hac aut ista Lunæ à Sole, per circuli sextantem e.g. vel quadrantem vel dimidium &c. distantia, quàm ex allegatis & cum hoc aut isto adspectu per accidens conjunctis caulis pendere judicentur effectus illi quos menstrua Lunæ periodus ordinariè solet cum orbe suo circumvolvere. Verùm enimverò etsi similia Lunaribusin Venere quoque & Mercurio luminis augmenta & decrementa observentur hodie, in cœteris tamen Planetis aut nulla, aut armato quoque oculo (ut in Marte) vix perceptibilia, notantur, in illis ipsis autem effectuum sensibilis varietas expectari non potest à lumine vel auctiore vel imminuto, quando plena quoq; ♀ris aut ☿ facie emissum lumen, tum ob nimiam ipsorum distantiam, tum ob nimiam Solis viciniam, naturam sublunarem mutare notabiliter non potest; quod idem de ipsorum ac cœterorum accessu & recessu judicandum est, utpote ex tam immenso intervallo inefficaci, cum etiam proximus illius vicissitudinis terminus sit ab elementari hac sphaera nimium remotus. Et quis obsecro à præjudiciis libero animo unquam persuadebit, ♀rem e.g. aut ☿ adeo vicinos Soli sive sub ipso fuerint ac terris proximi nulloq; visibili radio hæc sublunaria feriant, sive supra aut post eum constituti, præ fulgore Solis illustrissimo æstuq; ejus ferventissimo posse parvula suâ & ab ipso Sole emendicatâ luculâ orbem elementorum ita afficere aut Solis efficaciam ita vel augere vel immutare, ut ab istis esse, quicquid vel boni vel mali inde sentitur, distinctè percipiat? Aut quis credat in conjunctionibus partilibus Planetarum similium vires majores esse, cum sc. superioris influxus ab inferiore interposito impeditur, quàm cum aliquot gradibus ab eadem conjunctionis linea digressi junctas in terram vires absq; impedimento valent emittere &c.? Quod si ad experientiam pro more provocent, quænam illa sit & quàm probè fundata, postmodum generatim visuri, hoc saltem hinc in antecedentibus monemus; cum ipsorum Astrologorum confessione, vim adspectus unius facile retundant aut impediunt non alii tantum circa idem tempus contingentes, sed & locus aut signum Zodiaci adversæ vel dissimilis qualitatæ, fixarum item vel verticalium, vel cosmicæ, aut heliacæ orientiû, occidentiû, vel alterutri ex adspicientibus invicem Planetis vicinarum, Situs deniq;

ipsa-

ipsarum regionum ad occasum, ortum, meridiem & septentrionem, idq; genus alia ferè innumera, (unde, *quàm sit difficilis virium cœli cœlestiumq; influxuum abstrusa notitia*, non potuit non fieri Astrologorum Patronus Argolus cum Arabibus dicentibus, *singulis horæ momentis descendere viginti quatuor millia roboath cœli & influentias, quæ diversas qualitates vires ac colores sortiuntur; præterquam quod sit inter arcana DEI Optimi maximi connumerata*;) quis non videt, unum eundemq; eorundem Planetarum adspæctum, in unis iisdemq; cœli locis Zodiaciq; signis, cœterisq; circumstantiis iisdem permanentibus, vel nunquam, vel non nisi complurium Seculorum lapsu redire, atq; adeò impossibile esse, ut observationum plurium experientiâ de hujus aut illius adspæctus virtute formari regula potuerit.

*Astronom.
Lib. II. Pre-
em. p. 43.*

VII. De Magnis autè maximisq; h & 21 conjunctionibus quid aliud sentias, quàm, uti res ipsa habet, insignem istam efficaciam ac pretium ipsis, uti gemmis, non experimentum aliquod evidens aut verosimile saltem valoris genuini, sed raritatem rei contingentis posuisse apud homines credulos & supersticiosos, cum in more positum nobis sit plerisq; omnibus, ea quæ ante pedes sunt & quotidiana, maximæ sæpe virtutis valorisq;, contemnere, & insolita extera, longinqua, nostris sæpe ne comparanda quidem, æstimare maximi, quod rariùs ac difficiliùs obtineantur. Quid enim? Cum Jovis influxus benignus quidem sit & auspiciatus, Saturni contra terris inimicus & malignus, & illi tamen solitarii mundum hunc elementarem attingentes quotidie, insignes adeò effectus non edant; cur eo demum tempore quo alter alterius vires, oppositarum admixtione, necessario debilitat ac impedit, ita validè sublunaria hæc afficiunt, ut efficaciam tam insolitam post annos complures adhuc persentiscant? Et cur Jovis beneficum lumen, Saturninum & copiâ & viciniâ superans, hoc à tergo relicto imò à Terris maximam partem averso, non prædominatur semper, ut omnis conjunctio magna, media, maxima, Terris evadat salutaris & frugifera? Qualitatum, ajunt, contrarietas hic multum operatur, Saturno frigido & siccò, Jove calido & humido existente: Utriusq; Planetæ tarditas operationis vestigia tantò altius imprimit, & inde effectuum magnitudo: Eadem illa tardigradum horum mora facit, ut reliqui tandem etiam Planetæ cum istis in eodem

C

signo

signo concurrant & mixtis adeo variè aduersis inter se virtutibus, insolito quoque modo sublunaria afficiant. Quidni verò potius, responderim ego rursus, hac virium contrarietate singulæ à singulis ita retunduntur, ut universæ tandem, ad temperamentum quippe, uti Peripateticorum elementares qualitates, redactæ parùm valeant? Aut (si regerant fortè, aliàs quoq; frigoris & caloris mixturam tempestates in aëre ciere, & contrariarum qualitatum liquores inter se confusos magnos motus & fermentationes causari &c.) cur eo ipso tempore, quo fit hæc virtutum in aëre nostro confusio, non sequitur statim mutatio notabilis, sed aliquot post mensibus demum aut annis, cum jam pridem soluta est à sole diurno, aut in ventos abiit omnis illa mixtura, ut ne vestigium ejus aut atomus una supersit? Cur etiam alio tempore, quo conjuncti non sunt supremi isti Planetæ ac radios suos in aëre commodius confundunt, alterius quippe corpore non obstante influxui alterius, majora non præstant aut paria saltem? Et si à magnis conjunctionibus ideo magni & insoliti sunt expectandi effectus, quod diutius conjuncti tardiores hi Planetæ pressius insigant ex mora & profundius influxus concitatoris aculeos; non debet saltem à maximis majus infortunium metui, cum in his nihilo majores, quam in istis, moras necitant; nisi fortè Arietis signum peculiari sua virtute, quam nullam esse & fictitiam ex ipso prudentiorum Astrologorum ore probavimus, pondus ac momentum addat.

VIII. Id verò satis mirari nunquam possumus, si stellis singulis efficax concedatur ac distinctè internoscenda influentia, cur hæc non credatur tunc magis sentiri, cum terris imminet inter vicinas alias, aut debiliores, aut non multò fortiores, quam ubi Lunæ junguntur aut Soli, qui & validiore multo ac terris viciniore influxu prævalentes earum vim retundunt aut penitus absorbent. Quis enim sanæ mentis credat, Hyades e. g. & Plejades ea præsertim anni parte humefactivam suam virtutem exserere maximè, qua Solem calidum & exsiccantem sibi habent ita conjunctum ac terram inter ipsasque positum, ut impossibile sit vel radium ex ipsis unicum attingere terras, aut, si quem admiserint solares flagrantissimi, ejus vim magis in mundo hoc sublunari sentiri, quam vini guttulam

tulam unam in immenso Oceano? Aut Caniculam, dum extra Solis consortium inter minutiores multò stellas circa terram quotidie fertur, ne minimum tamen æstus sui & adustivæ virtutis facere indicium, tum demum autem istam efficaciter exserere, quando Soli conjuncta sub hujus radiis delitescit, immenso intervallo pone ipsum remota, & hoc interim verticibus imminente nostris, ac dierum longissimorum æstu per aliquot menses continuato, è vicinia terram torrente? Quasi verò stultissimum non essemus judicaturi eum, qui ratione planè simili Ætnæ incendia in his nostris oris nunquam sentiens, tunc tamen, ubi vicina quædam domus inopinato incendio correpta ex eadem plaga meridionali ipsum adureret, Ætnæos etiam ignes multum cooperari, & caloris incrementa dare notabilia, sibi persuaderet. Hoc igitur potius omnino nobis cum doctissimo *Robault* (Tr. Phys. p 473. & sequ.) persuademus, Astronomiæ peritos olim in usum vitæ civilis annotasse varios anni Solaris dies, quibus hæ aut illæ stellæ fixæ ante orientem Solem, sub quo diu latuerant, primum iterum conspiciebantur, oriri inde heliacè dictæ, unâ cum aëris temperie ac tempestatibus eodem tempore ordinariè, sed ex influxu Solis ac Terræ cujusque conditione nativa, accidentibus; e. g. Orientibus Hyadibus aut Plejadibus in asterismo Tauri esse tempestatem in septentrionalibus hisce climatibus pluviosam; pluviosâ, oriente Sirio maximum æstum &c. ab imperitiis autem postea id quod signi vices gerebat, pro causâ habitum, ac Hyades inde pluviosas & humidas, Caniculam calidam & siccam, saltem efficienter, creditas fuisse: porro verò, cum eadem tamen aëris temperies annis singulis, iisdem licet stellis heliacè orientibus, non esset, nec ortum Caniculæ caloris vehementia semper comitaretur, in promptu fuisse, errori tegendo ex observato Planetarum vagabundo motu remedium arcessere, ac eosdem quidem earundem fixarum effectus expectandos asserere, nisi Planetarum accessus aut recessus earum influxum turbaret & interverteret; atque ita Planetis superioribus etiam peculiarrem, imò præcipuam in hæc sublunaria efficaciam assignatam. tandemq, , cum isti Planetarum motus ad certas leges redacti in futurum etiam præsciri cœpissent, Astrologiam divinatorynam enatam esse.

IX. At enim, Eclipsibus saltem vel adpectu solo prodigiosis influxum in has Terras plerumq; malignum, non denegabimus? Est profectò, fateor, in eorum oculis, & consequenter etiam animis, quibus insolitæ rei causa ignota est, efficacissima illa cœlestis apparentia, atque utinam eum haberent effectum in plerisq; , quem nobis præ cœteris piè ac prudenter commendat laudatissimus noster B. Dn. Trew, in Discursu de corrigenda Astrolog. germanico cap. II. Ut & mortalitatis eos ac umbræ mortis, post decursam vitæ periodum subeundæ, diei item novissimæ ac interituri totius universi, peccatorum denique suorum, quorum atra caligo divini vultus gratiam, uti Solis faciem gratiosissimam obscura Lunæ facies, nobis occultant, & similium efficaciter commonefacerent! At verò effectus eclipsium cœteros in rebus naturalibus ac civilibus in deterius commutandis, quos eisdem vulgò adscribunt, quoties apud animum nostrum rectæ rationis trutinâ expendimus, id *primò* mirari subit, cur Lunarium Solariumq; obscurationum influentias adeò parùm distinguant Astrologi, ut, utrum luminare patiatur parùm solliciti, ac de effectû eclipsios generatim infausso suâ opinione certi, in cœteros potius Planetas, eclipsios dominum inprimis & in id genus vanitates alias circumspicere notandas omnem nervum intendant; cum Solares tamen & Lunares eclipses præter hoc nomen generale nihil ferè commune habeant, & hæc in reali quadam extinctione luminis mutuatitii, istæ in apparenti saltem ac imaginaria quadam lucis intaminate obscuracione consistant. *Deinde* verò, cum ad utramq; eclipsium speciem seorsim advertimus animum, uti cœteras variationes in lumine lunari menstruas, in teneris saltem & afflictis ægrotantium corporibus aliquomodo sensibiles concessimus; ita hoc etiam casu omnem eclipsibus Lunaribus efficaciam non denegabimus: quandoquidem, in totalibus præsertim, insequens copiosam luminis diffusionem inexpectatus ejusdem defectus, per unam sæpè alteramq; horam, facili mutationem aliquam in humoribus jam ante turbulentis ac iis corporibus causari potest, quæ vel ab auræ cujusvis adflatu sibi mejuunt: et si non desint exempla nobis valetudinariorum & gravidarum partui imminentium, quibus eclipses Lunæ totales & cum magna mora, non solum sine noxa & sensibili corporis mutatione,

sed

sed & cum singulâ animi voluptate, spectatæ sunt. Alia verò bene habentium corpora, aut reliquam naturam sublunarem, ut ex illa Lunæ passione pati multum nobis persuadeamus, nec experientia nos nec ratio ulla cogit. Quid enim, amabo, nocebit unâ vel alterâ etiam horâ Lunæ emendicato lumine carere, quo paulò antè frui sumus pleno & copioso, ac fruituri paulò post nihilo minore; quando aliàs circa interlunia hebdomadibus sæpè integris illunes vivimus impune noctes, iisq; ipsis quæ plenilunium proximè sequuntur, unâ & alterâ horâ lunari lumine prorsus destituimur? In Solaribus autem, etiam totalibus, vix unius momenti morula intercedit, cum aliqua saltem Solis particula, ac subinde plures, evanescente sensim caligine, subtractum terris fulgorem & mox plenum solis vultum reddant; quem crassiores sæpè nubes per dies complures nobis eripiunt majori certè lucis ac radiorum dispendio, quàm quod tam brevi temporis intervallo tantilla terræ particula facere queat. Et verò si cœlestium influxus eas maximè Terras deberent afficere, quarum verticibus magis imminet, uti saniores Astrologi rectè judicant, & eclipsium vim, si qua esset, tantò majorem esse oporteret, quanto ipsæ majores sunt & longiores moras trahunt; necessum certè esset, eas Terræ regiones, quæ sub Torrida Zona locantur, omnium infelicissimas credere, & ab omni fructuum proventu steriles quàm quæ maximè, imò (si iustæ Dei indignationis ac impendentium pœnarum signa potius quàm causas malorum Phycas faciamus cum aliquibus luminarium eclipses) ejus Zonæ incolas & nunc esse, & olim fuisse, & futuros esse in perpetuum omnium bipedum nequissimos oporteret, ac cœteros Terricolas gradatim pios magis ac bonos, quò plus ab æquatore versus Terræ polos recedunt; cum vix ullus annus exeat, quo non videant adustæ illæ, ac nihilominus auri non tantum & argenti, sed aromatum fructuumq; nobilissimorum feracissimæ Terræ, Solis aliquam Totalem eclipsin, qualem septentrionalium aliqui populi vix unquam, cœteri non nisi rarissimè conspiciunt; ut taceam easdem ipsorum plerumq; verticibus imminere, impendentium adeò malorum tantò certiores, si Diis placet, indices. Quid multis? Si Terræ Solis eclipses adeò infestæ sunt & infaustæ, de Lunæ corpore quid fiet, quod eo ipso momento, quo lumen ipsi ordinarium eripitur

tur ab interposita terra, insimul eclipsin Solis adspicit horrendam, ac plerunq; non totalem tantum, sed & cum maximâ pluri-
mum horarum mora; qualem equidem nec vidit unquam Tel-
lus nostra, nec est visura, si naturæ suæ constiterit integritas,
ullo ævo seculove?

X. Restant nova cœli lumina comato vultu aut caudato
corpore, magis opinione nostrâ, quàm effectu, horrenda.
Etenim, quod 1. nunquam impunè spectatum Cometæ asse-
verat hominum superstitionis credulitas, id verò falsum esse
jamdudum demonstravit exemplis benè multis *Job. Baptista
Ricciolus* *Almag. Novi Lib. VIII. Sect. I. Cap. V. 2.* Quod cœte-
ros plerosq; omnes insigne quoddam malum in terris eodem
aut sequentibus annis insecutum, ac inprimis Principis alicu-
jus mortem, congestis in contrarium exemplis probant, id qui-
dem nondum vel verosimiliter ostendit, Cometæ illorum in-
fortuniorum vel causas vel signa extitisse; nisi ridiculè suppo-
nant rem anteriorem tempore, posterioris aut insequentis pro-
ximè causam esse vel indicium. Adeò magnus est Principum,
morti æquè ac homines cœteri & plerunq; ex causis naturali-
bus maturiori obnoxiorum numerus, ut impossibile ferè sit
accendi in cœlis cometam, ac in Terris non extinguì, vel eo-
dem vel insequentium proximè annorum uno, Principem;
quemadmodum adeò frequentes sunt in diès & horas ferè ali-
cubi terrarum pluviz, ut impossibile sit baculum statuere in
angulo, ac vel eodem vel insequente die, hebdomade, mense,
non alicubi cadere pluvias. Et haberet fortassis 3. aliquam hæc
superstitio speciem, nisi, quod subtilis etiam *Scaliger* urget,
multi clarissimi viri suo fato functi essent, multi eversi princi-
patibus, pessundatæ familiæ illustrissimæ, sine ullo Cometæ in-
dicio; Ut taceam 4. Principum mortem vix tanti posse videri,
ut ei vel procurandæ vel indicandæ cœlitus novo portento
opus sit. Quid? quod 5. haut facile terrarum uni malum ac in-
faustum quid accidere possit, quod aliis lætum & exoptatum
non eveniat; ita ut mala & bona promiscuè portendere Come-
tæ dicendi essent. Atq; hæc est summa eorum, quæ circa cœ-
lestium influentias alibi, si Deus voluerit, prolixius expone-
mus, affectu certè nullo, commodo nullo (hæc enim nobis
sententia jam carè satis, nec unius lucelli jacturâ constat) sed
solo

solo veritatis amore, superstitionis odio ac Divini numinis reverentiâ, inducti.

CAP. III.

Quod

*Ad unum alterumq, circa superiora
subnatum dubium respondet.*

I. **D**uo verò cumprimis adhuc breviter expendenda nobis veniunt: Unum est Astrologiæ divinatoriæ firmamentum præcipuum, *Experientia* seu *Observatio*, quam tunc vel maximè urgent, cum rationibus convictos se perentiscunt: Eventum ipsum videlicet toties comprobâsse decretorum veritatem. Enimverò, quàm nulla sit & gratis prætexta hæc experientia, jampridem docuit post *Picum Mirandulanum* aliosq; Viros Doctissimos, *Petrus Gassendus*, Animadvers. in X. Lib. Diog. Laërt. p. m. 966. & seqq. Nos hæc paucula saltem hic monēbimus: 1. Utut experientiam subinde crepent Astrologi, nullam tamen eos unquam circa primaria artis capita afferre, nec ullam observationem ullibi extare (prout etiam haberi nullam posse in superioribus demonstravimus) quæ e.g. *Martem* calidum & siccum, *Saturnum* frigidum &c. vel verosimiliter ostendisset; cum tamen his placitis, tanquam angulari lapide, vanissimæ artis tota & indigesta moles suffulciatur: 2. Observationes, quas habent circa adspectuum, eclipsium, novarum stellarum &c. efficaciam, hoc perpetuo niti omnes paralogismo, quem in superioribus non semel explosimus, quo videlicet isthæc aut similia cœli phænomena pro causis aut signis statim venditant eorum effectuum, qui in Terris, citius aut serius, consequuntur; quasi verò plerorumq; contingentium in hoc orbe sublunari non manifestior possit & propior multò causa ex ipsis Terris peti quàm ut opus sit eas ex immensis cœlorum intervallis accersere. Certè quod aëris mutationes attinet, Ventorum originem Soli quidem, ut causæ generali, Terris ipsis autem & corporibus terrestribus tanquam causis specialibus, & in hanc potius quàm aliam plagam dirigentibus; ipsis autem ventis, prout ab ortu occasu aut cœteris mundi partibus

ad-

adspiraverint, pluvias & nives, aut serenitatem, calidam aut frigidam aëris constitutionem &c. deberi, tantò pluribus observationibus per annos bene-multos habitis nobis constat, quantò rariùs Calendariographorum prædictionibus eventus respondet, casu sc. aliquando & fortuito, quòd cum anilibus muliercularum fabulis commune habent. 3. Vafritiem etiam Astrologorum prædicentium, & consulentum ignorantiam & credulitatem, inter experientiæ illius fulcra præcipua numerandam esse; dum illi scilicet, oblatà v. g. geniturà id maximè curant, ex præscripto magistrorum, ut sexum nati, familiam, regionem, mores & alia edoceantur, aut de futuris belli, pacisve conditionibus vaticinaturi prudentiores, quæ præcesserunt eventa considerant, quæ in præsens agitentur consilia, quoad fieri potest expiscantur, & ex his ac similibus aliis futura utcunque æstimantes, & oraculorum instar obscurè & ambiguè proloquentes, cœlestem deinde aliquam constellationem vaticinio suo callidè prætexunt; hi verò seu bonum seu malum ipsi Astrologus decreverit, minimam quamq; fortunæ seu gratiam seu injuriam eò revocant, & (ut eleganter Gassendus) nisi fortè satis fallantur ab istis, opem ferunt ipsi ut seipsum fallant, prout Franciscum Monachum, Astrologum superiore seculo non obscurum, cum ex occursum Medii Cœli ad Planetæ nescio cujus beneficium radium felicem sibi ac lucrosulum diem spondidisset, ab amico calceis donatum, influentiæ manifestam virtutem valdè prædicasse refert. 4. Deniq; si habeant in numero exempla quædam, dubiæ magnam partem fidei, quæ, prædictionibus eventum respondisse comprobent; in promptu esse multò plura, quæ vaticiniorum illorum vanitatem, non sine Astrologiæ infamiâ, ipsis prudentiorum oculis ingesserunt. Ut enim illud, quod de Eclipsi Solari ante hos 25. annos factum esse omnes novimus, pede sicco nunc prætereamus, memorabile est, quod apud Bodinum aliosq; legitur, ac malè admodum habet

Origanum: cum sc. Astrologi, ac inprimis *Johannes Stöfflerus*, ex conjunctione magna omnium Planetarum æquinoctium vernum Anni 1624. in signo ♄ aqueo antecessura, diluvium penè universale prædixissent, quod metuentes plurimi per Italiam, Galliam, Hispaniam, Germaniamq;, ad montium editiora confugerunt; contigisse tamen, ut totus Februarius (quem referendis

4. de Rep. 2.
Introduct.
part. III.
cap. 3. p. 481.

dis cœli cataraetis præstinârant, quiq; aliàs rarò abit impluvius) totus existeret serenissimus & siccissimus : quibus exemplis simillima plura legere cui volupe erit, adeat *Riccioli* *Almag.* Novi Lib. VII. Sect. V. cap. X. num. VIII. ac risum cum amicis teneat. Quod verò *Gassendus* ait, testari se posse, sæpius idem sibi contigisse quod *Joanni Pico*, qui observatis hyeme totâ aëris mutationibus, vix ex centum triginta diebus sex aut septem repererit, qui cum Astrologorû prædictionibus consentirent; ejus rei nos ipsos quoq; testes sistere bona fide possumus, qui non per hyemem unam, sed per ipsos hos novem annos continuos aëris tempestates in dies singulos sedulò adnotamus & cum Astrologiæ regulis Calendariorumq; vaticiniis, vel frequenti dissonantiâ suâ suspectis, conferimus. Quod si porrò de genethliacis prædictionibus examinare placeat experientiam Astrologorum, quam toties ac tam audacter jactitant, egregium quidem ejus nobis exhibet specimen *Tycho Brabem*, dum & *Gauricum* & *Cardanum* eventa moresq; Lutheri ex ejus Genitura expendentes, aptè satis utrumq;, narrat, hancistis accommodâsse, quantumvis alter 22. Octobris 1483. alter verò eundem mensis diem anni sequentis 1484. ille tamen horam à meridie decimam, hic primam, ipsi natalem supposuisset, cum ea tamen reverâ fuisset undecima à meridie d. 10. Novemb. 1483, Eberi Calendario teste. Et jam totum hoc artificium non putes esse merum ludibrium? Non nugacissimum nugamentum? Ita meritò quis interroget cum Acutissimo *Gassendo*, qui similia nobis exempla complura refert, e g. *Gaurici* Prognosticon de Henrico II. Galliæ rege, quem victurum esse felicissimum annos LXX, deductis duobus mensibus prædixerat, *Cardano* quoque felicissimam ipsi senectam pollicito, cum eum anno XL. ex oculari vulnere obiisse ex historiis constet: *Michaëlis Nostradami* judicium, propriâ ejus manu exaratum, supra Thema natalitium Viri Nobilis *Antonii Suffredi*, quod cum eventu ipso comparatum ita belle consonabat, ejus filio *Job. Suffredo* teste: Erit. (ita prædixerat *Nostradamus*) *barbâ promissâ & semicrispâ*; At ille semper usus fuit rasâ. In media etate dentes rubigine affecti; At donec vixit & ad obitum usq; obtinuit candidissimos. In Senectâ ita curvatus &c. At in extrema etiam ætate fuit erectissimâ statura: In XIX. anno, vel circiter, extraneâ successionē divos, At præter

paternam consequutus nullam fuit: *A fratribus insidias patietur, & rursus, anno XXXVII, à fratribus uterinis vulnerabitur; At neque fratres ullos habuit, neque pater illius plureis quàm unam duxit uxores: Uxorem extrapatriciam ducet; at ex propria patria Salonensem sc. duxit: Anno XXVII, spurium filium suscipiet; At hoc inauditum: Anno XXV, à nonnullis Præceptoribus Theologicâ Doctrinâ obruetur, ac iterum: In naturalibus ita quàm quisq; alius, & denuò in occulta Philosophia per Magiam versabitur; In Geometricis & Arithmeticis disciplinis tam assiduè dabit operam quàm eloquentiæ, in quibus summo studio & prompta diligentia in liberalibus disciplinis summo amore prosequetur: At ille in his omnibus nullam specialem operam posuit; sed in excolenda Jurisprudencia totus fuit, de qua tamen Nostradamus nihil, ut neque de dignitate Senatoria, quam propterea fuit consequutus Aquis Sextiis ipso ætatis anno XXV. Navigationem senex ita prosequetur, quàm Musicam & Musicis instrumentis. At ipsi nihil tale fuit curæ, & neque senex neque juvenis unquam navigavit. Deniq; non pertransibit LXXV, ætatis annum; at ille ne pertransiit quidem LIV; de quo Nostradamus nihil. Possemus & nos in medium afferre exempla, & imprimis unum cujusdam amici recentissimum, cui nobile par Genethliacorum ausu temerario polliciti fuerant, alter seram in annos 70. & amplius senectam, alter omnium quos esset victurus annorum felicissimum eum ipsum, quo is præmaturâ & miserâ quidem cruentaq; morte perlit; sed ista propalare nec consultum nec opus est.*

II. Ad alterum potius istud veniendum, quod obicere prudentiores plerumq; solent. Si nullus est (quem totus tamen mundus hætenus agnovit) cœlestium etiam remotissimorum aut portentosarum aliquando apparentiarum in terras nostras influxus sensibilis, præter lumen illud parvulum, quo feriant oculos nostros, nec illos quidem efficaciter nisi è tenebris prospicientes; ingentium igitur illorum ac ipsâ tellure nostrâ majorum corporum nullus in mundo usus, nullum hominibus inde sperandum commodum erit aut incommodum? Si sequi hoc negaverimus, ac omnem statim ipsis derogare usum, qui unum derogat, inficiemur; ecquis igitur, inquit, est ille alius, & quid prodest tandem Saturni pallorem aut ruborem Martis, Jovis Jubar ac Veneris gratiam cœlo repositis Divinam providen-

dentiam? Id verò nos ignorare cum ignorantissimis si dicere-
mus, nihil ab homine alienum, nihil etiam homine erudito
indignum diceremus: quin arrogantissimum potius hominem
imò conditionis humanæ ohlitum eum rectius iudicarem, qui
tantorum operum opificis infiniti, sapientissimi, potentissimi
nutu & consilio existentium omnium finem, scopum & usum
sibi perspectum temerè crederet. Edicite, o mei, aut percon-
tamini vestros Astrologos, quis usus sit, vel singularum vel et-
iam univrsarum in Lunæ facie macularum, & cum Luna vi-
deatur eâ fini facta terrisq; tam vicina, ut nocturnas harum te-
nebras reflexo lumine diluat, cur non sine omni macula, & sic
luminosior, parata sit: Aut, cum in ejus averſa facie non minis
quàm in obverſa nobis perpetua noctium dierumq; vicissitudo,
perinde ac in terris, obtineat, quem usum ista globo nullis ani-
mantium viventiumq; generibus habitato afferat, exponite:
Aut, cum eclipses Solis ingentes ac totalibus nostris multò ma-
jores eidem corpori toties obijciantur, quoties in terris Luna-
rem attoniti contuemur (id quod Astronomiæ peritis indubi-
um est ac infallibile) quid inde commodi aut incommodi sit ex-
pectandum ipsi, explicate: aut indicate tandem, cum Terræ
nostræ superior crusta vel unius milliariis profunditate tot me-
tallorum, mineralium, aliorumq; subterraneorū corporum ge-
nera recondat, atque adeò reliquis mill. plusquam octingento-
rum nucleus multò plura, ab istis etiam proculdubio multum
diversa, contineat; indicate, inquam, quæ sint ista in terræ vi-
sceribus intimis abscondita corpora, & quænam singulorum u-
tilitas: Aut si, quæ ante pedes sunt aut verius sub pedibus ve-
stris, eorum usum edocere non potestis, nec ideo frustra tamen
factorum; nolite porro nullius statim usus arguere ea quæ im-
mensis intervallis remota vix externæ faciei confuso conspectu
possunt innotescere! Quin generalem interim omnium, dum
specialior singulorum in occulto latet, soli fortè Creatori no-
tus, eumq; ingentem usum agnoscite; eum puta, quem afflatu
divino percitus Psalmista nobis commendat in suo *Cæli enar-
rant gloriam DEI, & opera manuum ejus annunciat firmamentum;*
quem Sanctus Hiobus in mediis afflictionibus suis ingentem
percepit, dum *Arcturi & Orionis & Hyadum* Sidera nominatim
contemplatus, & ad interiora Austri turbatam mentem conver-

tens, immensa DEUM facere opera concludit, & incomprehensibilia & mirabilia, quorum non sit numerus; indeq; porro infert frustra fore misellum homuncionem iudicio contendere cum isto volentem, qui sapiens corde est & robore, & sub quo curvantur ii quoque qui portant orbem, i. e. potentissimi huius seculi &c.

III. Quid, quod gentiles etiam utilitatem ex attento cœlestium contuitu expectârunt adeo multam ac indubiam, ut in eum finem, cum prona spectent animalia cœtera terram, non aliud quippe quam terreni corporis pabulum exinde sperare nata, Os homini sublime DEUM dedisse, judicaverint, cœlumq; tueri iussisse & ad Sidera tollere vultus; ut mentem inde cœlesti pastu sustentaret & congenere natalibus ipsius nutrimento. Quam pulchrè Seneca Ep. 94. verbis ad Ovidiana ista quam proximè accedentibus, in cœlum, ait, erexisse Naturam vultus nostros & quicquid magnificum mirumq; fecerat, videri à suspicientibus voluisse! tanquam ea, quorum incomparabilis splendor & maiestas immeris tenebris mentis oculos, ad pervidendam Creatoris magnitudinem, magno nostro commodo, illuminet; cum ex adverso aurum quidem & argentum, quorum falsus oculos nostros decipiat fulgor, & propter ista nunquam pacem agens ferrum, quasi male nobis committerentur, absconderit &c. Eâ mente eodemq; animi proposito, si nos Christiani ad cœlos & cœlestium illa corpora vultus oculosq; attolleremus; si ex immensa ipsorum mole factoris infinitam magnitudinem; ex innumerabili operum immensarum multitudine, creatoris omnipotentiam; ex inestimabili limitum mundanorum distantia Domini celsitudinem & amplitudinem divini Domini; è Planetarum errabundo quasi sed in errandi ratione constantissimo & in secula prænoscendo motu motoris immutabilitatem; ex ordine polituq; , adspectu primo confusè sparsorum siderum, admirando ac decentissimo & quorundam mutuis operis ad oculum evidentibus, Opificis inexhaustam Sapientiam; ex immutata universi vultu ac perdurante per tot secula, nec ullis naturæ viribus unquam dissolvenda corporum mundanorum singulorum integritate & universorum compage, Conservatoris æternitatem & incorruptibilitatem; verbo, ex innumeris operum adeo stupendorum proprietatibus & affectionibus indies magis magisque innotescentibus, attributa Virtutesq; Divini Numinis inenarrabiles, è regni huius visibilis splendore

& magnificentia, Rectoris Majestatem ac invisibilia, cognoscere, prædicare, devotissimâ & humillimâ mente colere magis magisq; allaboraremus; hæc demum homine, maxime Christiano, digna foret Astrologia! quo nomine indigna prorsus est Astrolatria illa vulgaris, quæ, quod opifici debetur, opificio superstitiosè tribuit, ac præscire prædicereq; futura contingentia (quod uni sibi Summus ac Verus DEUS tanquam *κατ'ἄνω* infallibile, quo à falsis gentilium Diis agnosci certissimè possit, toties in Sacris literis asserit) ridiculè & impudenter audet!

IV. Dudum equidem agnovimus, cum unius hominis menti evellere conceptam antè opinionem, haut rarò aliis plerisq; improbatam, tanti laboris opus & maximi negotii sit, quàm ingens sese objiciat ac tantum non insuperabilis difficultas extirpaturus opinionem quasi epidemicam & ipsâ opinantium multitudine plausibilem: non desistemus tamen pro nostra virili in commune conferre, quæ ad eluendam hanc divinæ Mathematicæ maculam facere ullo modo possunt; quando præsertim nec ante nos alios neque nos cum ipsis incassum omnino laborasse hætenus experti sumus. Adeò lubrico enim, imò nullo prorsus, fundamento nititur hæc divinandi supersticiosa temeritas, ut ii quoque qui fidem ipsi adhibere à teneris aduersati sunt, ad allatas in contrarium rationes vel levissimas quasi obstupeant: id quod non semel experiri nobis eo casu datum est, quo pluviosam, e. g. aliamve aëris constitutionem, ☐ ♀ aut ☿ aut simili cuidam adspæctui in Calendariis adnotato cum tribuissent (ignari tamen in istis quotidianis uni Planetæ adscriptis Lunam semper subintelligi) nobis interim monentibus id genus adspæctus omnes singulis in orbem redire mensibus, nec unâ tamen redire eandem aëris temperiem, admirabundo quodam silentio argumenti *ἀνάγκη* confitebantur; ad deferendam licet penitus vanam persuasionem, inveteratam quippe, nedum quidem satis dispositi: adeò sc. à teneris aduerscere multum est!

V. At enimverò, si hi tales ad hanc aliasq; quas in Superioribus adduximus, rationes frequentius attenderent; si præterea fidere suis oculis mallent quàm traditionibus aliorum, & e. g. in his nostris regionibus copiosiorum & continuarû pluviarum cum vento occidentali connexionem ferè perpetuam obser-

varent, variantibus interim multum cœlestium corporum ad-
spectibus; Si ad animum suum revocarent curatius, quod ex
annua navigantium in terras Africæ Asiæq; remotiores expe-
rientia *Vossius de Nili aliorumq; flum. orig.* cap IX. & seqq. *Va-
renius* Geogr. lib. II. cap. XXVI. aliiq; docent; in regionibus
Zonæ Torridæ plerisq; omnibus, non ita vagas ac incertas, ut
in nostris Climatibus, sed statas ac certas esse, & eisdem anni
mensibus easdem quotannis aëris tempestates; cum alia ta-
men semper sit adspectuum ratio ac cœlestium remotiorum
positio; Si cogitarent, eodem momento, quo nobis cadunt im-
bres aut grandines, aut fulmina, alias non remotiores tantum
sed viciniores quoque terræ partes omnimodâ gaudere sere-
nitate, & cum obvia sit exceptio, cœlestia agere pro subjecti
capacitate, ita ut idem Solis calor emolliat ceram & lutum
induret, inde promptè inferrent quod inferendum omnino est;
Observationes Chaldæorum, Ptolomæi & antiquorum univer-
sim omnes, quas subinde crepant, utpote alibi locorum habitas,
suis accommodari regionibus nec posse nec debere: Si perpen-
derent, in hominum genituris æstimandis ab ipsis Astrologis
ipissimum nativitatis momentum & constellationum ad idem
momentum supputationem exactissimam supponi (nōrunt e-
nim unius minuti morulâ intercedente stellas aliquas ex uno
Thematis domicilio in aliud quod oppositæ prorsus aut diver-
sissimæ saltem significationis sūt, transmigrare posse totamq;
adeo prælagendi rationem immutare, & nisi præcisè ac in
puncto quasi statuatur constellationum ratio, unam eandemq;
ad plures eodem saltem die natos Sortiq; diversissimæ obnoxio-
sos referri posse) quorum neutrum tamen aut antiquioribus
Astrologis perspectum esse potuit, aut modernis, excultiore
licet Astronomiæ calculo fruentibus, unquam innotuit; affe-
rant enim, si viri sunt, vel tria exempla Thematum natalitio-
rum ex omnium seculorum, quam in ore semper habent, ex-
perientia, quibus utriusq; illius ratio exactè constiterit! Si sci-
rent aut considerarent hujus seculi progressus Astronomicos;
detectos in cœlo telescopiorum ope præter septem antiquos
Planetas, totidem novos alios, fixas autem ignotas antè mul-
tò plures quàm quas unquam infelicior antiquitas inermi o-
culo contuita & numero millenarium paulum excedente com-
plexa

plexa est; in Solis facie obortas aliquando maculas & fuliginosas quasi nubes vastitate suâ totius Europæ, Asiæ aut Africæ, amplitudinem adæquantes &c. quibus omnibus efficaciam & influendi virtutē multam tribuant oportet ii, qui cæteris tantū adscripserunt, obviā insimul sibi habituri promptissimā illationem; in accersendis cœlitūs effectuum sublunarium causis non potuisse non frequentissimè à vero aberrare eos, quibus maxima pars cœlestium corporum incognita fuit & abscondita: Hæc & similia multa, quæ nunc omittimus, si scirent isti, & adhibitâ in consilium ratione pensitarent aut pensitare possent; longè aliter, scio, judicaturi essent de experientia istâ & observatione, de qua ita subdolè gloriantur Astrologi, cuiusq; specioso prætextu credula turba reliqua duci decipiç; solet: quin obstupescerent nobiscum, in medio quoque eorum cœtu, quibus ex reliquorum Mathematicum & Geometriæ cumprimis infallibili evidentia veri demonstrandi ratio perspicuissima fuit, repertos tamen esse, qui nugis istis, ne superficialiam quidem probabilitatem attendenti probantibus, operam suam locarent, authoritatemq; conciliarent. Quamvis hodiè vix ullibi reperiatur celebrior aliquis & isto nomine dignus Mathematicus, qui vanissimam artem non explodat; & eorum, quas modò memoravimus non pauci eam lucelli præsentis gratiâ potius quàm ob futurorum notitiam coluisse videantur; prout Celeberrimus *Keplerus*, ejus alioquin industrius promotor, in præf. ad Tab. Rudolph. alibiç; *Astronomiam matrem sapientissimam, sed pauperculam à stulta filia Astrologia, questu non ab omnibus equè probato, aliis sustentari, ingenue confessus est.*

T A N T U M.

Utr Suffocatorum corpora elapsis aliquot diebus supernatant, antea proprio ponderemersa? R. Quia facta sunt interim aquis in specie leviora.

II.

Quamvis credibile sit, eorum pondus interea temporis augmenti quippiam cepisse.

III.

Inter elementaria corpora nullum reperiri absolute leve, facile concedimus; sed gravitatem etiam absolutam istis omnibus ut denegemus, rationes à Viro quodam doctissimo pronuper allata nondum nobis persuadent.

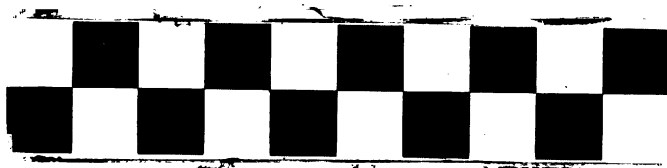
IV.

Aliud enim arbitramur grave esse, aliud gravitate sua quævis obvia corpora aequaliter afficere. Movent sc. eodem nisu ubiq. gravia, sed non promovent ubiq. aequaliter.

V.

Si violentus aut nonnaturalis motus statim dicendus est, qui fit ab extrinsecop principio; violententer ascendere levia, ac nonnaturaliter descendere gravia, dicenda erunt.

EPIMETRA.

I.

Cur Suffocatorum corpora elapsis aliquot diebus supernatant, antea proprio pondere mersa? *Quia facta sunt interim aquis in specie leviora.*

II.

Quamvis credibile sit, eorum pondus interea temporis augmenti quippiam cepisse.

III.

Inter elementaria corpora nullum reperiri absolute leve, facile concedimus; sed gravitatem etiam absolutam istis omnibus ut denegemus, rationes à Viro quodam doctissimo pronuper allatae nondum nobis persuadent.

IV.

Aliud enim arbitramur, grave esse, aliud gravitate sua quævis obvia corpora equaliter afficere. Movent sc. eodem nisu ubiq; gravia, sed non promovent ubiq; equaliter.

V.

Si violentus aut nonnaturalis motus statim dicendus est, qui fit ab extrinseco principio; violentè ascendere levia, ac nonnaturaliter descendere gravia, dicenda erunt.